

UCHWAŁA NR LXII/744/2022
RADY MIEJSKIEJ W GŁOGOWIE MAŁOPOLSKIM

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski
na lata 2023-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

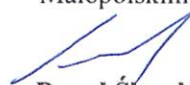
§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XX/274/2020 Rady Miejskiej w Głogowie Małopolskim z dnia 29 stycznia 2020 roku w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2020 - 2022

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Głogowa Małopolskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Głogowie
Małopolskim

Paweł Ślęzak

Załącznik do uchwały Nr LXII/744/2022
Rady Miejskiej w Głogowie Małopolskim
z dnia 29 grudnia 2022 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE GŁOGÓW MAŁOPOLSKI NA LATA 2023 – 2025

Głogów Małopolski 2022

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Podstawa prawna	5
2. Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	7
3. Charakterystyka społeczno – demograficzna Gminy Głogów Małopolski	8
4. Charakterystyka problemów społecznych Gminy Głogów Małopolskich	12
5. Zasoby Gminy Głogów Małopolski	20
6. Analiza SWOT	26
7. Cele i zadania	28
8. Przewidywane efekty	32
8.1. Adresaci programu	32
8.2. Realizatorzy programu	33
8.3. Źródła finansowania programu	34
9. Monitoring i ewaluacja	34
10. Spis tabel	35

WSTĘP

Gminny Program wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Głogów Małopolski w latach poprzednich. Powstał w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.) w myśl, którego to właśnie gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem oraz rodziną.

Należy zwrócić uwagę, na to iż rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację życia rodzinnego. Pojawiły się znaczne problemy opiekuńczo – wychowawcze, uzależnienia czy izolacja społeczna. Osłabieniu lub całkowitemu zerwaniu uległy tradycyjne więzi rodzinne. Zaistniałe zjawisko bardzo istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki między jej członkami, zaburzyło równowagę wewnątrz rodzinną oraz wpłynęło na poczucie bezpieczeństwa domowników, na rozwój osobowości dziecka a przede wszystkim na jego zdolności adaptacyjne. Przemiany gospodarczo – kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym takie jak: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starszych czy powszechna migracja. Zjawiska o charakterze lokalnym to: ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, samoistny rozpad rodziny. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje rodzinne współwystępują ze sobą. Z tego powodu co raz więcej dzieci i rodzin wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania instytucji w przezwyciężaniu swoich dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale również na problemach jego rodziny. Należy pamiętać, że wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Wszelkie działania powinny odbywać się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego, z zachowaniem zasady pomocniczości. Chodzi tutaj o wspólny wysiłek każdej ze stron zarówno członków rodzin jak i pracowników instytucji pomocy społecznej zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się winny nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, przy zachowaniu zasad wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Pozostawienie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu swoich funkcji bez odpowiedniego wsparcia i pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie konsekwencjami na wielu płaszczyznach, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci i ich przyszłość.

Dlatego właśnie aby zapobiegać i skutecznie rozwiązywać istniejących problemów z jakimi borykają się rodziny w gminie Głogów Małopolski został opracowany i przygotowany strategiczny dokument w postaci Programu Wspierania Rodziny, którego zasadniczym celem jest zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując wszelakie zasoby gminne.

1. Podstawa prawna

Zadania dotyczące wspierania rodziny, uwzględnione przy opracowywaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 - 2025 będą wdrażane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),
- 2) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483 ze zm.),
- 3) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.),
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 r. poz. 1249),
- 7) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
- 8) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- 9) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 ze zm.),
- 10) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577 ze zm.),
- 11) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.),
- 12) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 ze zm.),
- 13) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 ze zm.),
- 14) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.),
- 15) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230),
- 16) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Głogów Małopolski na lata 2021 – 2026 przyjęta Uchwałą nr L\633\2022 Rady Miejskiej w Głogowie Małopolskim z dnia 24 lutego 2022 roku.

2. Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w art. 176 określa następujące zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, określonej w ustawie, ponoszonych przez rodziny wspierające.
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie.
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

3. Charakterystyka społeczno – demograficzna Gminy Głogów Małopolski

Najstarsze ślady osadnictwa odkryte w regionie Głogowa Małopolskiego pochodzą z okresu neolitu, czyli młodszej epoki kamiennej - 4500 - 1800 lat p.n.e. Samo Miasto Głogów Małopolski założone zostało przez Krzysztofa Głowę z Nowosielec, herbu Jelita w 1570 r. Przez około dwa wieki miasteczko nosiło nazwę Głowów, po czym w drugiej połowie XVIII przyjęło nazwę Głogów. Po II wojnie światowej, po przyłączeniu do Polski zachodnich terenów Piastowskich w obrębie państwa znalazły się dwa Głogowy. Celem uniknięcia nieporozumień Głogów w woj. rzeszowskim otrzymał określenie Małopolski. Miasto Głogów Małopolski jest siedzibą gminy.

Głogów Małopolski położony jest 12 km od Rzeszowa w kierunku północnym, otoczony był niegdyś pierścieniem lasów, który przerwany został w kierunku południowo - zachodnim, gdzie ulokowały się wsie Zabajka, Wola Cicha, Rogoźnica i Lipie. W kierunku południowo - wschodnim nazywanym Bór oraz północnym gdzie znajdują się wsie Styków, Przewrotne, Hucisko, Pogwizdów Stary rozciągają się połacie masywów leśnych - pozostałości Puszczy Sandomierskiej.

Gmina Głogów Małopolski położona jest w centralnej części województwa podkarpackiego. Administracyjnie gmina należy do powiatu rzeszowskiego, jest to gmina o charakterze miejsko - wiejskim, o powierzchni: 20,90 km². Gminę Głogów Małopolski tworzą jednostki pomocnicze: sołectwa i osiedla. Każde sołectwo i osiedle wspólnie z innymi tworzy wspólnotę samorządową gminy Głogów Małopolski. W 2020 roku, w granice administracyjne miasta włączono miejscowości: Rogoźnica, Wola Cicha i Zabajka, o łącznym obszarze 717,49 ha, zamieszkane przez 1654 osób. Następnie, w 2021 roku do miasta przyłączono sołectwo Styków, które stało się kolejnym – szóstym osiedlem miasta oraz część północną sołectwa Rudna Mała, tzw. przysiółek Podbór (po północnej stronie autostrady). Miasto Głogów Małopolski podzielone jest na następujące osiedla i sołectwa: **Osiedle Centrum** - to najstarsza, historyczna dzielnica Głogowa Małopolskiego. Składa się z obszernego rynku i otaczających go ulic. To tutaj znajdują się najważniejsze zabytki miasta. **Osiedle Niwa** - jest dowodem dynamicznego rozwoju Głogowa Małopolskiego w przeciągu ostatnich dwudziestu lat. Jeszcze w latach 80. XX w. w związku z dużym zapotrzebowaniem na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozpoczął się proces wykupowania terenów rolniczych położonych na południe od miasta. **Osiedle Rogoźnica** – od 1 stycznia 2020 roku Rogoźnica jest osiedlem Głogowa Małopolskiego. Osiedle posiada największe tereny inwestycyjne w gminie tworząc wspólnie z terenami przyległymi Rudnej Małej oraz Woli Cichej Podkarpacki Park Naukowo – Technologiczny Strefa S2 Podwyższonej Aktywności Gospodarczej. **Osiedle Styków** - od 1 stycznia 2021 roku Styków jest osiedlem Głogowa Małopolskiego. Styków położony jest w odległości około 3 km od centrum Głogowa pośród

pozostałości Puszczy Sandomierskiej. **Osiedla Wola Cicha** - Wola Cicha od 1 stycznia 2020 roku to osiedle Głogowa Małopolskiego, położone równolegle do drogi krajowej nr 9. **Osiedle Zabajka** - od 1 stycznia 2020 roku Zabajka jest osiedlem Głogowa Małopolskiego. **Budy Głogowskie** - to dawna wieś puszczańska, która powstała na karczunku leśnym na przełomie XVI i XVII wieku. Niegdyś była własnością królewską i należała do "starostwa bratkowickiego". Zabudowania Bud Głogowskich ciągną się wzdłuż wiejskiej drogi na przestrzeni kilku kilometrów. **Hucisko** - znajduje się w odległości 12 km od centrum Głogowa. Jest to stara puszczańska osada przemysłowa, która powstała w XVII wieku przy hucie szkła. **Lipie** - powstało w wieku XVII i jako wieś królewska wchodziła w skład tzw. starostwa bratkowickiego. W okolicy Lipia zalegają złoża piasków i żwirów, które naniesione zostały przez lodowiec i wody Prawisły. Od lat były one eksploatowane stanowiły bowiem cenny materiał budowlany. Dziś po wybranym kruszywie pozostały wyrobiska wypełnione wodą, które zasadniczo zmieniły krajobraz tej okolicy. **Pogwizdów Stary** - położony jest na krańcu rozległych kompleksów leśnych. Od niedawna wioska posiada skromny, ale własny kościółek. **Przewrotne** - znajduje się w odległości 6 km na północ od Głogowa Małopolskiego. Pierwotna nazwa tej osady brzmiała Przewrotna. Jest to stara wieś lasowiacka, która powstała prawdopodobnie już w XV wieku. **Rudna Mała** i jej losy są nader ciekawe, albowiem w roku 1802 kupił ją, wraz z innymi dobrami klucza głogowskiego, Filip von Sveerts- Spork, dowódca szwadronu kawalerii stacjonującego w Głogowie. **Wysoka Głogowska** - położona jest w odległości 5 km na wschód od Głogowa Małopolskiego. Wieś rozciągnęła się wzdłuż płytkiej doliny potoku Suwarka. Po zachodniej stronie doliny ciągnie się kompleks Lasów Głogowskich, w północnym jej krańcu jest kilka stawów zasilanych wodami Suwarki. Natomiast po wschodniej stronie wsi podnosi się charakterystyczna wysoczyzna morenowa, pokryta łąkami pól.

Gmina Głogów Małopolski jest jedną z najludniejszych gmin powiatu rzeszowskiego ziemskiego. Według danych Urzędu Miejskiego w Głogowie Małopolskim na 31.12.2021 roku, gmina liczyła 18559 mieszkańców, z czego 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. Gmina stanowi 12,5% powierzchni powiatu, zamieszkuje ją 11,7% ludności powiatu. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 135 osób na km².

Tabela 1. Liczba mieszkańców z podziałem na płeć w Gminie Głogów Małopolski

MIESZKAŃCZY GMINY GŁOGÓW MAŁOPOLSKI			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Ogółem	19658	19945	18762
Kobiety	9885	9936	9463
Mężczyźni	9773	10009	9299

Tabela 2. Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w latach 2019 – 2021 w Gminie Głogów Małopolski

LICZBA URODZEŃ, ZGONÓW ORAZ PRZYROST NATURALNY			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Urodzenia	263	237	240
Zgony	159	162	148
Przyrost naturalny	104	75	92

W Głogowie Małopolskim na 1000 mieszkańców pracuje 228 osób. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa podkarpackiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 42,2% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 57,8% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w Głogowie Małopolskim wynosiło w 2021 roku 8,1% (8,2 % wśród kobiet i 8,0 % wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa podkarpackiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

Tabela 3. Rynek pracy w Gminie Głogów Małopolski

RYNEK PRACY			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Bezrobotni ogółem	608	714	552
Bezrobotni z prawem do zasiłku	80	83	66

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Głogowa Małopolskiego 679 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 441 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi – 238. Aż 45,2% aktywnych zawodowo mieszkańców Głogowa Małopolskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 25,6% w przemyśle i budownictwie, a 14,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Gmina Głogów Małopolski jest gminą rolniczą. Ogólna powierzchnia użytków rolnych stanowi 57 % ogólnej powierzchni gminy. Na terenie gminy znajduje się 1918 gospodarstw rolnych będących źródłem utrzymania dla 3 554 osób (czyli około 21 % populacji gminy). Podobnie jak w większości kraju produkcja rolna w Gminie Głogów Małopolski oparta jest na rozdrobnionym, niewyspecjalizowanym sektorze prywatnym. Cechą charakterystyczną gospodarstw rolnych

w gminie jest produkcja na potrzeby własne. Najwięcej rolników, bo aż około 81 % pracuje w małych gospodarstwach rolnych nieprzekraczających 5 ha. Średnia wielkość gospodarstw rolnych wynosi około 3,8 ha. Struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych jest bardzo niekorzystna. Gospodarstwa są zbyt rozdrobnione co uniemożliwia rolnikom rozwinięcie specjalistycznej produkcji rolnej i osiągnięcie zadowalającego stopnia rentowności. Dominujące kierunki produkcji rolnej w gminie są między innymi produkcja mleka oraz żywca wieprzowego. Produkcja roślinna jest podporządkowana produkcji zwierzęcej jako zabezpieczenie bazy paszowej. Ponadto oprócz wyżej wymienionej produkcji w gminie uprawia się w większości zboża chlebne oraz ziemniaki. Słabe jest zainteresowanie rolników na specjalizację prowadzonej produkcji rolnej.

Przez teren gminy przebiega regionalna linia kolejowa Rzeszów - Kolbuszowa -Tarnobrzeg. Posiada ona istotne znaczenie dla wewnętrznego funkcjonowania powiatu. Stacje kolejowe znajdują się w Miłocinie, Głogowie Małopolskim oraz w Budach Głogowskich. Gmina Głogów Małopolski posiada dogodne połączenia autobusowe z okolicznymi ośrodkami: Rzeszowem, Kolbuszową i Mielcem, umożliwia to Międzygminna Komunikacja Samochodowa (linia 220, 227, 237) oraz Podkarpacka Komunikacja Samochodowa. Duże znaczenie dla atrakcyjności inwestycyjnej gminy ma lotnisko Rzeszów - Jasionka, oddalone od miasta Głogów Małopolski tylko o 15 min. jazdy samochodem. Lotnisko ma status lotniska międzynarodowego i jest przystosowane do obsługi międzynarodowego ruchu pasażerskiego i towarowego. Lotnisko Rzeszów- Jasionka dysponuje kompleksowym i dobrze wyposażonym terminalem, przed którym znajduje się 650 nieodpłatnych miejsc parkingowych. Warto podkreślić, iż czas dojazdu do lotniska z najdalszych zakątków województwa podkarpackiego zajmuje ok. 2 godzin, a dostępność komunikacyjna jest systematycznie udoskonalana (port lotniczy jest położony w sąsiedztwie autostrady A4 wschód-zachód oraz drogi S19).

Biorąc pod uwagę szereg mocnych stron jakie posiada Gmina Głogów Małopolski tj. dogodne położenie, różnorodność walorów przyrodniczych, duży potencjał ludzki czy dodatnie saldo migracji i także w Gminie Głogów Małopolski nie brak problemów społecznych.

4. Charakterystyka problemów społecznych Gminy Głogów Małopolski

Definicje problemu społecznego mogą być bardzo różne w zależności od twórcy. Definiowanie problemu społecznego jest procesem grupowym, zdefiniowanie problemu musi mieć poczucie rozwiązywalności, autorytetu, oraz zorganizowanych wysiłków społeczeństwa i instytucji. Dokonując analizy można stwierdzić, iż problemem społecznym nazwać można takie położenie lub sytuację grupy społecznej, którą znaczna liczba osób uważa za niepożądaną i wymagającą zmiany poprzez mobilizowanie grupy do działania. Rodzaje problemów społecznych czy ich podział może być uzależniony od wielu czynników lub pewnych okoliczności danej jednostki czy grupy społecznej. Bardzo często stereotypy panujące w społeczeństwie powodują bagatelizowanie problemów ukrytych. Za przykład problemu ukrytego może służyć chociażby przemoc wobec dzieci. Można przypuszczać, że ludzie łatwiej dostrzegają takie problemy jak alkoholizm, narkomania czy przestępczość. Tak więc problem społeczny jest spostrzegany w sposób obiektywny lub subiektywny. W przypadku ukrytych problemów społecznych ich trafne rozeznanie wymaga systematycznej i kontrolowanej obserwacji życia społecznego, w czym pomagają badania socjologiczne.

Opracowując niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski w toku diagnozowania problemów społecznych na terenie gminy zostały wyłonione główne problemy społeczne, które to okazały się dominujące na w danej miejscowości.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Głogów Małopolski została dokonana w oparciu o analizę sytuacji rodzin zamieszkujących Gminę oraz problemów z jakim mieszkańcy się zmagają. Do tego celu zostały przedstawione zbiorcze statystyki dotyczące przyznania pomocy rodzinom przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim. Bardzo często pomoc danej rodzinie udzielana jest z więcej niż jednego powodu.

Tabela 4. Rodziny korzystające z pomocy społecznej w Gminie Głogów Małopolski

RODZINY KORZYSTAJĄCE Z SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	
Liczba rodzin	731	593	468	
Liczba osób w rodzinach	1687	1352	998	
Liczba dzieci w rodzinach	937	671	468	

Tabela 5. Powody udzielania pomocy w Gminie Głogów Małopolski

POWODY PRYZANIA POMOCY PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ				
		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
UBÓSTWO	Liczba rodzin	197	122	172
	Liczba osób w rodzinach	429	355	436
BEZROBOCIE	Liczba rodzin	142	132	146
	Liczba osób w rodzinach	327	279	325
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	Liczba rodzin	151	159	161
	Liczba osób w rodzinach	344	338	319
DŁUGOTRWAŁA LUB CIEŻKA CHOROBA	Liczba rodzin	214	212	202
	Liczba osób w rodzinach	457	386	396
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH	Liczba rodzin	138	131	140
	Liczba osób w rodzinach	389	343	338
ALKOHOLIZM	Liczba rodzin	20	19	21
	Liczba osób w rodzinach	39	27	33
NARKOMANIA	Liczba rodzin	0	0	0
	Liczba osób w rodzinach	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	Liczba rodzin	21	18	19
	Liczba osób w rodzinach	130	111	106
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	Liczba rodzin	6	4	6
	Liczba osób w rodzinach	39	26	36
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	Liczba rodzin	36	35	38
	Liczba osób w rodzinach	108	124	113
BEZDOMNOŚĆ	Liczba rodzin	4	4	2
	Liczba osób w rodzinach	6	4	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU ZAKŁADU KARNEGO	Liczba rodzin	0	4	1
	Liczba osób w rodzinach	0	7	3
ZDARZENIA LOSOWE	Liczba rodzin	0	1	3

	Liczba osób w rodzinach	0	5	12
KŁĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE	Liczba rodzin	0	0	0
	Liczba osób w rodzinach	0	0	0
SIEROCTWO	Liczba rodzin	1	0	0
	Liczba osób w rodzinach	3	0	0
PRZEMOC W RODZINIE	Liczba rodzin	7	5	22
	Liczba osób w rodzinach	26	13	63
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI	Liczba rodzin	0	0	0
	Liczba osób w rodzinach	0	0	0

Z powyższych danych wynika, iż oprócz bezrobocia i ubóstwa dominującymi problemami rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ciągu ostatnich trzech lat były: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, ochrona macierzyństwa oraz alkoholizm. Większość z wyżej wymienianych problemów społecznych w coraz większym – negatywnym stopniu odbija się na sytuacji społecznej mieszkańców Gminy Głogów Małopolski. Problemy występujące w rodzinie są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Zaniechanie działań wobec rodzin, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych takich jak: przemoc, uzależnienia, niezaradność czy brak umiejętności wychowawczych mogą bardzo szybko prowadzić do degradacji tychże rodzin. Przemoc w rodzinie zdefiniowana jest w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Jak dużą wagę ma problem przemocy w rodzinie stanowi w/w ustawy mówiący, iż „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.” Osoby dotknięte przemocą wymagają wszechstronnej pomocy, zarówno psychologicznej, prawnej, lekarskiej czy materialnej. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa kluczowe zadania, zarówno dla administracji rządowej, jak i samorządowej.

Podstawowym zadaniem zawartym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla samorządu Gminy Głogów Małopolski jest zapewnienie osobom doznającym przemocy, poczucia bezpieczeństwa i udzielenia im profesjonalnej pomocy. Głównym Celem w/w programu jest zapobieganie przemocy domowej w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. W celu realizacji działań, określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powołano Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który stanowi grupa specjalistów, podejmujących się współpracy w kierunku udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Głównym celem zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Liczbę prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie i liczbę wniosków o leczenie osób uzależnionych przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 6. Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Głogów Małopolski

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba wszczętych procedur	42	34	33

Postawy i świadomość mieszkańców gminy względem zagrożenia przemocą są zróżnicowane. Większość jest zdania, że kary fizyczne nie są dobrą nauką, jednocześnie większość nie postrzega nadmiernego krytykowania i naśmiewania za rodzaj przemocy. Świadczy to przede wszystkim o utożsamianiu przemocy w rodzinie z przemocą fizyczną i niewystarczającej świadomości o innych jej rodzajach. Jednocześnie mieszkańcy są zdania, że przemoc domowa jest nie tylko sprawą rodziny i powinno się interweniować. Jednak istnieje duża grupa ludzi, którzy uważają, że problem przemocy powinno rozwiązywać się w samej rodzinie bez interwencji i pomocy z zewnątrz. Głównie oni powinni znaleźć się w gronie adresatów, do których kierowane będą działania profilaktyczne i informacyjne. Jeśli chodzi o poszukiwania wsparcia przez dzieci i młodzież największym autorytetem cieszą się rodzice i opiekunowie oraz nauczyciele, co jest pozytywną tendencją przemawiającą za autorytetem wychowawczym i pedagogicznym. Warto zauważyć, że na nieskuteczność instytucjonalnych form zwalczania zjawiska przemoc wpływają powszechne stereotypy oraz niski poziom świadomości społeczności lokalnej, co pokazuje potencjał działań

profilaktycznych zmierzających do przeciwdziałania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy Gminy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym.

Tabela 7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Głogów Małopolski

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba złożonych wniosków o leczenie osób uzależnionych	41	35	25

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata, jest mechanizmem regulującym stosunki panujące między ludźmi w różnych grupach, instytucjach, środowiskach i układach społecznych. Stanowi od wielu lat poważny problem społeczny i jedno z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny, jak i poszczególnych jej członków. Każda przemoc wymaga zdecydowanego przeciwstawienia się jej. Jeśli się tego nie zrobi, będzie się rozwijała i wzmacniała. Trzeba przerwać milczenie i zwrócić się o pomoc do instytucji, które wspierają ofiarę przemocy.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy. Praca z rodziną biologiczną należy do zadań własnych gmin, a pieczę zastępczą organizuje powiat. Ważne jest aby szczególnie nacisk położyć na pracę z rodziną biologiczną, która przeżywa trudności opiekuńczo – wychowawcze, a umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością. Gminy powinny wykorzystywać wszelkie możliwe do realizacji formy wsparcia dla rodzin biologicznych, nieradzących sobie opiekuńczo – wychowawczo.

Należy pamiętać, iż rodzina jest podstawową komórką społeczną. Rodzina funkcjonująca prawidłowo konsekwentnie i z powodzeniem spełnia swoje zadania, zapewnia poczucie bezpieczeństwa dla dzieci i jej pozostałych członków, jest również w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby społeczne, pozwala na kształtowanie osobowości, przekazuje podstawowe wartości, jest wzorcem dla młodszego pokolenia. Najczęściej bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, wyrażające się niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym i szkolnym, przejawiające się w zachowaniach buntowniczych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież obowiązujących norm czy przyjętych wartości.

Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych rodziców oznacza sytuację, w której rodzice (lub opiekunowie) nie sprawują odpowiedniej opieki nad dziećmi. Kiedy nie mogą, nie umieją lub nie chcą wypełniać swoich funkcji opiekuńczych i wychowawczych wobec dzieci w sposób społecznie akceptowany. W przypadku kiedy rodzice nie wypełniają prawidłowo swoich funkcji dochodzi do zaniedbań, a rola państwa jest pomoc tej rodzinie i stworzenie takich warunków aby dziecko prawidłowo funkcjonowało w rodzinie. Taka pomoc, może odbywać się w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Jedną z form pomocy, jaką może zaproponować pracownik socjalny takiej rodzinie, jest wsparcie asystenta rodziny. Rodzina może wyrazić zgodę na wsparcie jej przez asystenta, może także odmówić.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Udziela pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udziela pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspiera aktywność społeczną rodziny, udziela pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, motywuje do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udziela wsparcia dzieciom, podejmuje działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Analiza szczegółowych problemów zgłaszanych pracownikowi socjalnemu przez rodziny w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych prowadzi do tworzenia stosowych planów pomocy rodzinie zmierzających do minimalizowania zauważonego problemu lub jego całkowite wyeliminowanie. W zależności od opracowanego planu wdraża się w rodzinach następujące formy pomocy:

1. Praca socjalna,
2. Zgłoszenie dzieci w wieku szkolnym do świetlic prowadzonych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim,
3. Pomoc finansowa i rzeczową,
4. Pomoc w formie posiłku w szkole,
5. Pomoc w formie asystenta rodziny,
6. Skierowanie do bezpłatnej pomocy psychologicznej,
7. Kierowanie rodziców do grup wsparcia,
8. Pomoc w organizowaniu dla dzieci wypoczynku letniego,

9. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodziny (np. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Samotnej Matki, Sąd Rodzinny),
10. Współpraca z instytucjami pozarządowymi w ramach realizacji projektów promujących zdrowy styl życia i szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień.

Tabela 8. Pomoc rodzinom w formie pracy socjalnej w Gminie Głogów Małopolski

PRACA SOCJALNA			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba rodzin	731	593	464
Liczba osób w rodzinach	1687	1352	985

W sytuacji gdy dziecko pozbawione zostało opieki rodzicielskiej, należy mu zapewnić opiekę w rodzinnej formie pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, sam System Pieczy Zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl wyżej cytowanej ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo - wychowawcze). Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Rodziny, u których stwierdza się problemy z wypełnianiem funkcji wychowawczych obejmowane są pomocą asystenta rodziny. Ilość tych rodzin wzrasta, co powoduje również konieczność tworzenia kolejnych etatów dla asystentów rodziny. Dnia 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2020 poz. 1329), na podstawie której asystent rodziny otrzymał dodatkowe zadania na rzecz rodziny. Asystent rodziny koordynuje poradnictwo u kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub też u rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Osoby zgłaszające się po jednorazowe świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet

w ciąży i rodzin „Za życiem” otrzymują w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim „Informator dotyczący uprawnień wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Tabela 9. Wspieranie rodziny w Gminie Głogów Małopolski

WSPIERANIE RODZINY			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	22	20	23
Liczba asystentów rodziny	3	3	3

Gmina Głogów Małopolski, zgodnie z art. 176 ust. 5 oraz art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela obrazują liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 10. Dzieci w pieczy zastępczej w Gminie Głogów Małopolski

DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	63	36	36
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	143 512,00	109 648,81	110 419,00

Z danych wynika, że koszty ponoszone przez gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej systematycznie rosną. Jest to związane ze zwiększającym się udziałem procentowym gminy w kosztach oraz czasem pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

5. Zasoby Gminy Głogów Małopolski

Program Wspierania Rodzin W Gminie Głogów Małopolski na lata 2023-2025 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. W Gminie Głogów Małopolski funkcjonuje szereg różnorodnych form pomocy wsparcia dziecku i rodzinie. Mowa tutaj zarówno o poradnictwie, jak i konkretnych usługach, które mają na celu zwalczanie bezradności opiekuńczo – wychowawczej, profilaktyce, walce z sytuacjami kryzysowymi czy nałogami.

Dla kompleksowego wsparcia rodziny i osiągnięcia jak najlepszych efektów często łączy się kilka lub kilkanaście form wsparcia. Wszystko uzależnione jest od nasilenia problemów rodziny. Wieloletnie doświadczenie w pracy z rodzinami o znacznych dysfunkcjach opiekuńczo – wychowawczych pokazuje nam, iż właśnie długofalowa, kompleksowa pomoc na kilkunastu płaszczyznach równocześnie przynosi najlepsze efekty. Najważniejsze wydaje się zindywidualizowanie podejścia do każdej z rodzin, gdyż nie można planować i pomagać wedle ściśle określonego schematu. Efekty pracy z rodziną zależne są od aktywności rodziny, ich zaangażowania oraz potrzeby zmiany aktualnego stylu życia.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zaspokojenie na terenie gminy Głogów Małopolski niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwianie im bytowania w warunkach, odpowiadających godności człowieka oraz działanie na rzecz usamodzielnienia osób i rodzin, ich stabilizacji i integracji ze środowiskiem.

Formą działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest w szczególności:

- pomoc środowiskowa, obejmująca zespół działań dla stworzenia warunków właściwego funkcjonowania osób i rodzin w miejscu zamieszkania,
- pomoc instytucjonalna, oznaczająca zapewnienie specjalistycznej opieki osobom całkowicie lub częściowo niezdolnym do samodzielnej egzystencji w miejscu zamieszkania.

Do zadań Ośrodka w szczególności należy:

- diagnostyka indywidualna i środowiskowa (rozpoznawanie i analizowanie potrzeb oraz sytuacji życiowej, materialnej jednostek i ich rodzin, a także wszelkich uwarunkowań środowiskowych dla celów pomocy społecznej),
- sporządzanie planów rozwoju wszelkich form świadczeń i usług z zakresu pomocy społecznej,

- bezpośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej, w tym organizowanie usług opiekuńczych w domu klienta,
- pośrednio udzielanie świadczeń, poprzez zlecenie ich do wykonania innym instytucjom, organizacjom społecznym bądź osobom fizycznym w ramach środków z budżetu oraz nadzorowanie sposobu i jakości wykonania tych świadczeń,
- współpraca z organizacjami i instytucjami a zwłaszcza z organami i jednostkami samorządu terytorialnego,
- aktywizacja środowiska lokalnego na rzecz pomocy społecznej.

Przedmiotem działania Ośrodka jest realizacja zadań własnych i zleconych.

Zadania własne z zakresu pomocy społecznej:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- kierowanie osób, wymagających opieki, do domów pomocy społecznej,
- inne zadania z zakresu pomocy społecznej, wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Zadania własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowane przez gminę:

- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym,
- świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osób bezdomnych i innych osób niemających dochodu czy możliwości ubezpieczenia się na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków, powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- praca socjalna,
- sprawienie pogrzebu, w tym zmarłym osobom bezdomnym,
- realizacja gminnej strategii integracji i polityki społecznej, obejmującej w szczególności programy pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia, programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, budownictwa socjalnego i edukacji publicznej.

Zadania zlecone gminie:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, gwarantowanych okresowych i specjalnych okresowych, macierzyńskich okresowych i jednorazowych, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków, powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowego,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- zadania, wynikające z rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków.

Tabela 11. Świetlice socjoterapeutyczne w Gminie Głogów Małopolski

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE			
	ROK 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba świetlic socjoterapeutycznych	5	5	4
Liczba miejsc w świetlicach ogółem	75	75	75
Liczba dzieci korzystających ze świetlic	75	75	75

Szczególną grupą są rodziny, które z uwagi na problem długotrwałej lub ciężkiej choroby czy niepełnosprawności zmuszone były do korzystania z systemu pomocy społecznej tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencje do znacznego wzrostu korzystania z pomocy w formie np. specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Tego typu pomocą zazwyczaj objęte zostają dzieci, które to są głównym odbiorcą w/w świadczenia.

Tabela 12. Świetlice socjoterapeutyczne w Gminie Głogów Małopolski

SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI			
	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Liczba osób	14	13	8
Liczba osób w rodzinach	49	51	28
Liczba świadczeń	3399	3071	1902
Kwota przyznanych świadczeń	81 576,00	64 777,00	39 292,00

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim daje możliwość rodzinom skorzystania z pomocy w następujących formach:

1. Świadczenia pieniężne: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne,
2. Świadczenia niepieniężne: schronienie, ubranie, potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, praca socjalna, usługi opiekuńcze, udział w programach z zakresu integracji społecznej, pomoc osobom zagrożonym eksmisją,
3. Wykonywanie prac społecznie użytecznych,
4. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu: działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działalność grupy wsparcia AA EDEN,
5. Pomoc ofiarom i sprawcom przemocy: działalność Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
6. Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne,
7. Pomoc asystenta rodziny,
8. Bank żywności,
9. Świadczenia rodzinne,
10. Fundusz alimentacyjny,
11. Stypendia i zasiłki szkolne,
12. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne,
13. Karta Dużej Rodziny: ogólnopolska i gminna,
14. Dodatek osłonowy,

15. Dodatek węglowy,

Tabela 13. Świadczenia rodzinne w Gminie Głogów Małopolski

RODZAJE ŚWIADCZEŃ		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Zasilek pielęgnacyjny	Liczba świadczeń	4 462	4 413	4 172
	Kwota świadczeń	844 844,00	952 524,00	900 484,00
Zasilki rodzinne wraz z dodatkami	Liczba świadczeń	19 789	16 645	13 675
	Kwota świadczeń	2 349 720,00	1 968 684,00	1 617 328,00
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba świadczeń	881	785	652
	Kwota świadczeń	380 847,00	347 957,00	289 792,00
Świadczenie wychowawcze (500+)	Liczba świadczeń	49 560,00	51 780,00	48 444,00
	Kwota świadczeń	19 551 104,00	25 290 122,00	23 825 994,00
Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka	Liczba świadczeń	199	157	151
	Kwota świadczeń	199 000,00	157 000,00	151 000,00
Jednorazowe świadczenie „za życiem”	Liczba świadczeń	4	2	2
	Kwota świadczeń	16 000,00	8 000,00	8 000,00
Stypendia socjalne dla uczniów i zasilki szkolne	Liczba świadczeń	316	226	151
	Kwota świadczeń	138 020,00	114 790,00	72 123,00

Zasoby instytucjonalne w zakresie niesienia pomocy rodzinie to przede wszystkim:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Świetlice socjoterapeutyczne
- Klub Integracji Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny
- Punkt Konsultacyjny
- Projekt „Aktywna Rodzina Mocno Się Trzyma”
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Wysokiej Głogowskiej,
- Miejsko – Gminny Dom Kultury w Głogowie Małopolskim,
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Głogowie Małopolskim,

- Referat Ośrodka Sportu i Rekreacji w Głogowie Małopolskim ,
- Ochrona zdrowia: - NZOZ w Głogowie Małopolskim, Przewrotnem, Rudnej Małej oraz Wysokiej Głogowskiej, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej HOMED w Głogowie Małopolskim (na terenie Głogowa Małopolskiego działają 4 apteki oraz 4 gabinety rehabilitacyjne, które posiadają umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz 1 Szpital Specjalistyczny im. Św. Rodziny w Rudnej Małej),
- Komisariat Policji w Głogowie Małopolskim
- Placówki Oświatowe: Zespół Szkół Ogólnokształcących w Głogowie Małopolskim, Zespół Szkół w Głogowie Małopolskim, Zespół Szkół w Budach Głogowskich, Zespół Szkół w Przewrotnem, Zespół Szkół w Wysokiej Głogowskiej, Szkoła Podstawowa w Stykowie, Szkoła Podstawowa w Rudnej Małej, Publiczne Przedszkole w Głogowie Małopolskim, Zespół Żłobków Gminy Głogów Małopolski, Szkoła Muzyczna I Stopnia w Głogowie Małopolskim, Niepubliczne Przedszkole Parafialne im. Św. Michała Archanioła w Głogowie Małopolskim, Żłobek „Akademia Maluszka Słodki Bobasek”.

Kapitał społeczny Gminy Głogów Małopolski jest bardzo duży o czym świadczą liczne organizacje pozarządowe działające na rzecz społeczności gminy. Na terenie Gminy działają następujące organizacje: UKS „Sajdak”, UKS „Żagielek”, KS „Biegunka Team”, UKS „Ikar”, OGNISKO TOWARZYSTWA KRZEWIENIA KULTURY FIZYCZNEJ „SOKÓŁ”, STOWARZYSZENIE Na Plus, Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich "Gospośia", Stowarzyszenie Razem, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Głogowie Małopolskim, Związek Emerytów i rencistów w Głogowie Małopolskim, Parafialny Klub Sportowy HPP "JEDNOŚĆ" Hucisko, Ludowy Klub Sportowy "GŁOGOVIJA" Głogów Małopolski, Klub Sportowy "VICTORIA" Budy Głogowskie, Klub Sportowy "RUDZIK" Rudna Mała, Klub Sportowy "ORZEŁ" Wysoka Głogowska, TS "NOVERRA" Głogów Małopolski, Stadnina Koni "LEŚNA WOLA", Ludowy Klub Jeździecki "ZABAJKA", Klub Jazdy Konnej "BAJDUR", NTB "ACTIVE CLUB", Grupa AA „EDEN”, Ochotnicza Straż Pożarna Rudna Mała, Ochotnicza Straż Pożarna Lipie, Ochotnicza Straż Pożarna Budy Głogowskie, Ochotnicza Straż Pożarna Głogów Małopolski, Ochotnicza Straż Pożarna Przewrotne, Ochotnicza Straż Pożarna Hucisko, Ochotnicza Straż Pożarna Pogwizdów Stary.

Grupy wsparcia czy samopomocy są formą pracy przeznaczoną dla osób, które mają podobne trudności i kłopoty. Celem pracy jest wymiana doświadczeń, wspieranie w konstruktywnej zmianie, uzyskanie zrozumienia, pomocy i wsparcia od osób z podobnymi przeżyciami, a przez to przełamanie izolacji. Mogą być tworzone grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, samotnych

rodziców, byłych wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych, osób starszych czy samotnych.

6. Analiza SWOT

W związku z opracowaniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 – 2025 dokonano analizy SWOT. Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia w obszarze wsparcia rodziny, pod kątem udzielenia odpowiedzi odnośnie tego, w jaki sposób należy ukierunkować działania, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Tabela 14. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• obowiązujące akty prawne i programy oraz strategie,• współpraca instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny,• profesjonalne działania instytucji pomocy społecznej,• ustawiczne kształcenie kadry pomocy społecznej w zakresie umiejętności działania na rzecz dziecka i rodziny,• prowadzenie działań zapobiegających umieszczeniom dzieci poza ich rodziną naturalną,• zatrudnienie asystentów rodziny,• funkcjonowanie świetlic socjoterapeutycznych,• szeroka działalność Klubu Integracji Społecznej w tym promująca wartości prospołeczne i integracyjne na rzecz rodzin,• rozwijanie sieci stowarzyszeń i organizacji zajmujących się działalnością profilaktyczną oraz udzielaniem wsparcia rodzinom niewydolnym wychowawczo,• realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla rodzin,• funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,• dobrze rozwinięta sieć placówek szkolnictwa podstawowego, łatwy dostęp do edukacji,	<ul style="list-style-type: none">• zaniebywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców,• brak pozytywnych wzorców zachowania w rodzinach dysfunkcyjnych,• mała aktywność rodzin do organizowania grup samopomocowych, grup wsparcia,• niedostateczna liczba placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy,• mała oferta alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży zagrożonej demoralizacją na terenach wiejskich,• niski poziom wynagrodzeń pracowników instytucji pomocowych,• słaby dostęp do opieki medycznej, specjalistycznej,• długie terminy oczekiwania do lekarzy specjalistycznej opieki medycznej,• niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje społeczne,• niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewycięzaniu sytuacji kryzysowych,• brak rodzin wspierających na terenie gminy.

<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie „Karty Rodzina 3+”, • funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, • działalność klubów sportowych, jeździeckich, zespołów muzycznych, tanecznych. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie ogólnopolskiej polityki prorodzinnej, • udzielanie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i konsultacji (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna, terapeutyczna), • wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • wykorzystywanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych, • kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, • wzrost zaangażowania rodzin do współpracy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, • wzmocnienie pozycji i autorytetu rodziny, • rozwój wolontariatu, • możliwość pozyskania środków z funduszy europejskich, • możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów. 	<ul style="list-style-type: none"> • osłabienie więzi rodzinnych, zanik autorytetów, zmiany zachodzące wewnątrz struktur rodziny, • zanik bezpośrednich kontaktów wśród ludzi na rzecz telefonicznych i internetowych, • zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, • dziedziczenie biedy, uzależnienie rodzin od korzystania z systemu pomocy społecznej, • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, • brak systemowych rozwiązań problemów społecznych, zwłaszcza bezrobocia, • niski poziom zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez nie wolnego czasu, • występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje, • długotrwałe procesy przywracania rodzinie zdolności do prawidłowego funkcjonowania, • cedowanie coraz większej liczby zadań na samorządy gminne bez zabezpieczenia odpowiedniego finansowania kosztów ich realizacji.

Sprawnie działające instytucje na szczeblu gminnym mogą przeciwdziałać dysfunkcjom i patologiom społecznym. Korzystając z szans oraz udoskonalając metody działania, kształtując odpowiednią politykę społeczną gminy można wiele zdziałać. Wobec zawiłych i skomplikowanych problemów występujących w rodzinie wskazane jest stosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wypełniania i wzmocnienia zaistniałej zmiany. Profilaktyka rodzinna jest rozumiana jako wsparcie i działanie interdyscyplinarne ze strony instytucji współpracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

Z aktualnej analizy SWOT wynika, iż posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

7. Cele i zadania

Cel główny: Wzmacnianie systemu wspierania rodziny oraz jej prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie rodzin w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych.
2. Profilaktyka oraz interwencja w rodzinach zagrożonych kryzysem.
3. Rozwijanie w rodzinach umiejętności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
4. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Realizacja programu

Cel 1. Wsparcie rodzin w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb bytowych.				
Lp.	Działanie	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych wsparciem
2.	Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach, żłobkach	- MGOPS Głogów Młp., - Placówki oświatowe,	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych wsparciem
3.	Pomoc finansowa i rzeczowa w formie stypendium i wyprawek szkolnych	- MGOPS Głogów Młp., - Placówki oświatowe, - Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych wsparciem

4.	Zabezpieczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniem psychicznym	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych wsparciem
5.	Pomoc rodzinom zgodnie z ustawą „Za życiem”	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych wsparciem
6.	Zabezpieczenie środków na finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wysokość poniesionych kosztów
7.	Prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba udzielonej pracy socjalnej

Cel. 2. Profilaktyka oraz interwencja w rodzinach zagrożonych kryzysem

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej	- Placówki Oświatowe, - MGOPS Głogów Młp., - PCPR, - Sąd	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba rodzin zagrożonych kryzysem
2.	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach zagrożonych kryzysem	- Placówki Oświatowe, - MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba rodzin zagrożonych kryzysem
3.	Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	- Placówki Oświatowe, - MGOPS Głogów Młp., - PCPR, - Sąd	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratora, asystenta rodziny
4.	Monitorowanie środowisk zagrożonych kryzysem z powodu występowania przemocy	- Policja, - Placówki Oświatowe, - MGOPS Głogów Młp., - PCPR, - Sąd	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”

5.	Motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców, skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa	- Placówki Oświatowe, - MGOPS Głogów Młp., - Placówki ochrony zdrowia	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa i terapii
6.	Zapewnienie dzieciom udziału w zajęciach przy świetlicach socjoterapeutycznych	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach socjoterapeutycznych

Cel 3. Rozwijanie w rodzinach umiejętności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Wsparcie asystenta rodziny	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin którym przyznano asystenta rodziny
2.	Pomoc rodzinom w których dzieci zostały mieszczone w pieczy zastępczej	- MGOPS Głogów Młp.,	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
3.	Współpraca podmiotów podejmujących działania na rzecz rodzin i dzieci	- MGOPS Głogów Młp., - Placówki Oświatowe, - Zespół Interdyscyplinarny, - Placówki ochrony zdrowia	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba pracy socjalnej, liczba monitorowanych rodzin
4.	Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniami	- MGOPS Głogów Młp., - Policja, - GKRPA	Zadanie ciągle lata 2023-2025	Liczba rodzin, z których skierowano jej członków rodziny na terapię alkoholową, liczba rodzin względem których wystosowano skierowanie do GKRPA

Cel 4. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze				
Lp.	Działanie	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1.	Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników pracujących z rodziną	- MGOPS Głogów Młp., - Policja, - Placówki Oświatowe	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba odbytych szkoleń, liczba przeszkolonych pracowników
2.	Wzmocnienie współpracy na rzecz rodziny, pracowników socjalnych i asystentów rodziny z innymi specjalistami	- MGOPS Głogów Młp., - Placówki Oświatowe, - Kuratorzy, - inni specjaliści	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba zorganizowanych spotkań
3.	Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego	- MGOPS Głogów Młp., - PCPR - inni specjaliści	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba zorganizowanych spotkań
4.	Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez wsparcie i promocję inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny	- MGOPS Głogów Młp., - Organizacje pozarządowe, - Placówki Oświatowe	Zadanie ciągłe lata 2023-2025	Liczba inicjatyw lokalnych

8. Przewidywane efekty

W wyniku podjętych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodzin i dzieci,
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
3. Zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
4. Zmniejszenie liczby rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
5. Wsparcie rodzin z ciężko chorymi dziećmi,
6. Wzrost świadomości społecznej na temat pełnienia ról rodzicielskich,
7. Poprawa relacji rodzinnych w rodzinach z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
8. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej,
9. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinie,
10. Połączenie działań prowadzonych na rzecz rodzin różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych oraz instytucji.

8.1. Adresaci Programu

Adresatami programu są rodziny i dzieci z terenu Gminy Głogów Małopolski, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo - wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program został skierowany do wszystkich rodzin oraz dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Głogów Małopolski, a w szczególności:

1. rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
2. rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
3. rodzin dysfunkcyjnych,
4. rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo - wychowawcze.

8.2. Realizatorzy programu

Założenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 – 2025 powinny w szczególności być realizowane poprzez podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz podmioty czy osoby specjalizujące się w pracy z rodziną i dzieckiem.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski powinien być realizowany przez instytucje o zasięgu gminnym we współpracy z instytucjami powiatowymi, takimi jak np.:

- Urząd Miejski w Głogowie Małopolskim,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Głogów Małopolski,
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Głogów Małopolski,
- Placówki Służby Zdrowia z terenu Gminy Głogów Małopolski,
- Komisariat Policji w Głogowie Małopolskim,
- Organizacje pozarządowe z terenu Gminy Głogów Małopolski,
- Instytucje Kościelne z terenu Gminy Głogów Małopolski,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie,
- Sądy – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich w Rzeszowie,
- Kuratorzy Sądowi,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Rzeszowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie,
- Placówki prowadzące działalność leczniczą i terapeutyczną.

8.3. Źródła finansowania Programu

Realizacja zadań prowadzonych w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 – 2025 może być finansowana z następujących źródeł:

- Środki własne budżetu samorządu terytorialnego
- Dotacji celowych z budżetu państwa,
- Środki pochodzące od sponsorów,
- Budżetów instytucji i organizacji partnerskich,
- Funduszy Unii Europejskiej,
- Innych źródeł.

9. Monitoring i ewaluacja Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 -2025 stanowi interdyscyplinarną strategię działań mających na celu wsparcie rodziny w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Cel i zadania Programu zostały zaplanowane w sposób ogólny co umożliwi dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb.

Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, edukacyjny i ochronny.

Program będzie koordynowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie Małopolskim. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski będzie podlegał ewaluacji i monitor4ingowych w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 – 2025 będzie miała charakter otwarty, a jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.

10. Spis tabel

SPIS TABEL		
Tabela	NAZWA TABELI	STRONA
Tabela 1	Liczba mieszkańców z podziałem na płeć w Gminie Głogów Małopolski	9
Tabela 2	Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w latach 2019 – 2021 w Gminie Głogów Małopolski	10
Tabela 3	Rynek pracy w Gminie Głogów Małopolski	10
Tabela 4	Rodziny korzystające z pomocy społecznej w Gminie Głogów Małopolski	12
Tabela 5	Powody udzielania pomocy w Gminie Głogów Małopolski	13
Tabela 6	Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Głogów Małopolski	15
Tabela 7	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Głogów Małopolski	16
Tabela 8	Pomoc rodzinom w formie pracy socjalnej w Gminie Głogów Małopolski	18
Tabela 9	Wspieranie rodziny w Gminie Głogów Małopolski	19
Tabela 10	Dzieci w pieczy zastępczej w Gminie Głogów Małopolski	19
Tabela 11	Świetlice socjoterapeutyczne w Gminie Głogów Małopolski	22
Tabela 12	Świetlice socjoterapeutyczne w Gminie Głogów Małopolski	23
Tabela 13	Świadczenia rodzinne w Gminie Głogów Małopolski	24
Tabela 14	Analiza SWOT	26

Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 - 2025

Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów Małopolski na lata 2023 – 2025 opracowała:

mgr Marzena Tasior - Grodecka

Uzasadnienie

Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy. Wynika to z zapisów art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447 z póź. zm).

Program wspierania rodzin ma stanowić narzędzie, w którym zawarty jest opis działań różnych instytucji, mających na celu udzielenie wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Priorytetem wspierania rodzin jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwojowych dla dzieci i młodzieży oraz kształtowanie prawidłowych wzorców zachowania.